

مدیریت ورزشی - بهار ۱۴۰۰
دوره ۱۳، شماره ۱، ص: ۳۱۴-۲۹۳
تاریخ دریافت: ۰۹/۰۹/۹۸
تاریخ پذیرش: ۱۴/۱۱/۹۸

سنجش راه‌های شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان استان کردستان

سهیلا مینائی^۱ - حسین پورسلطانی زرنندی^{۲*}

۱. کارشناس ارشد تربیت بدنی، دبیر تربیت بدنی مریوان، مریوان، ایران، ۲. دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران

چکیده

هدف از اجرای تحقیق سنجش راه‌های شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان استان کردستان بود. جامعه آماری پژوهش تمام دانش‌آموزان دوره متوسطه دوم و معلمان تربیت بدنی سطح استان کردستان بود. از بین آنها ۴۰۰ پرسشنامه جمع‌آوری شد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته استفاده شد که مشتمل بر ۴۰ سؤال و دارای شش مؤلفه معلم، دانش‌آموز، مدیریت مدرسه، محیط ورزشی، والدین و برنامه‌ریزی و محتواست. پرسشنامه‌های مربوط به صورت هدفمند بین معلمان تربیت بدنی و به صورت تصادفی نامتناسب بین دانش‌آموزان توزیع و جمع‌آوری شده است. به منظور تجزیه و تحلیل از شاخص‌های توصیفی، عامل اکتشافی و تأییدی و کولموگروف اسمیرنوف و آزمون‌های t تک‌نمونه‌ای و فریدمن استفاده شد. نتایج تحلیل عاملی سؤالات در کل ۶۸/۳۱۲ درصد از کل واریانس را شامل شد. در خصوص روایی سازه و براساس میزان روابط و T-value تمامی سؤالات رابطه معناداری با عامل‌ها داشتند و توانستند پیش‌بینی‌کننده خوبی برای عامل خود باشند. شاخص‌ها نسبت X^2 به df (۴/۹۱)، $RMSEA=0/099$ و همچنین $GFI=0/98$ ، $CFI=0/98$ ، $NNFI=0/96$ هم برازش مدل را تأیید کردند. ضریب پایایی پرسشنامه ۰/۹۶ به دست آمد. روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است که به صورت میدانی اجرا شد. براساس نتایج مؤلفه والدین در بین چهار گروه تحقیق دارای رتبه اول هستند. در رتبه‌های دوم، سوم و ششم هم هیچ‌گونه تفاوتی بین گروه‌های تحقیق وجود ندارد. در مؤلفه مدیریت مدرسه رتبه معلمان زن پنجم شد و در مؤلفه برنامه‌ریزی و محتوا دارای رتبه سوم بودند. پیشنهاد می‌شود مدیران آموزش و پرورش به منظور افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان زمینه‌های نشاط و شاداب‌سازی را در درس تربیت بدنی فراهم سازند.

واژه‌های کلیدی

تربیت بدنی، دانش‌آموزان، شاداب‌سازی، فعالیت ورزشی، مدرسه.

Email: hpszarandi@gmail.com

* نویسنده مسئول : تلفن : ۰۹۱۲۳۷۱۳۷۲۲

مقدمه

تربیت بدنی جزء لاینفک برنامه‌های آموزش و پرورش است و هدف از آن تقویت و پرورش تمام استعدادهای جسمانی و روانی دانش‌آموزان تا حدی است که زندگی سالم و موفق در محیط‌های طبیعی و اجتماعی میسر شود. در شرایط مطلوب تربیت بدنی می‌تواند برای دانش‌آموزان فرصتی را فراهم کند تا بخش چشمگیری از فعالیت بدنی روزانه توصیه‌شده را انجام دهند (۱). در پژوهش لاین (۲۰۱۴) عوامل جسمانی، روانی، انگیزشی و تربیتی از جمله مهم‌ترین عوامل لازم در تدوین درس تربیت بدنی است. همچنین وی وجود اماکن و زیرساخت‌های مناسب را گامی مهم در جهت ارتقای سطح تربیت بدنی مدارس می‌داند (۲). مورا کولتر^۱ و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهش خود با عنوان «تربیت بدنی باید جزء لاینفک هر روز مدرسه باشد»، نگرش اولیه والدین و فرزندانشان به تربیت بدنی را بررسی کردند. نتایج نشان داد که والدین و فرزندان هم در مؤلفه شناختی و هم در مؤلفه عاطفی نگرش مثبتی به فعالیت‌های تربیت بدنی داشتند (۳). یافته‌های لیندا روست^۲ و همکاران (۲۰۱۹) نشان داد که درک دانش‌آموزان از مزایای ذاتی و بیرونی تربیت بدنی شامل مواردی است که به‌عنوان مزایای رسمی شناخته شد و ابعاد مختلف موضوع از جمله محتوای کلاس تربیت بدنی و تشخیص تجربیات فردی (شخصی) اهمیت داشت (۴).

فضای شاد و مفرح در یادگیری و شکوفایی استعدادهای دانش‌آموزان مؤثر است و انرژی آنان را دوچندان می‌سازد. نشاط و شادابی دانش‌آموزان در گرو وجود مدارس جذاب، مطلوب و نشاط‌انگیز است. برای داشتن چنین مدرسی باید عوامل مؤثر در ایجاد آنها شناسایی شود با توجه به اینکه فعالیت‌های ورزشی از منابع عمده شادی محسوب می‌شوند، اعتقاد بر این است که در نظر داشتن شادی و طراحی برنامه‌هایی برای شاد بودن، سبب افزایش شادکامی می‌شود و اغلب شادکامی با کارکرد مطلوب و سلامت روانی همراه است (۵). متیو دومویل^۳ و همکاران (۲۰۱۸) به بررسی عوامل مؤثر بر ادراک دانش‌آموزان و شاداب‌سازی فعالیت بدنی پرداختند. نتایج نشان داد که اولویت‌های شخصی، رفتار همسالان و رفتار معلم بر شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی تأثیر دارد (۶). استفاده از تکنیک‌ها و روش‌های متفاوت به‌منظور

-
1. Layne
  2. Maura Coulter
  3. Linda Røset
  4. Matthew Domville

جذاب و فرحبخش ساختن فعالیت‌های ورزشی و اثربخشی بیشتر درس تربیت بدنی در مدارس (۷) محیط ورزشی (۸-۱۰) و شناسایی اولویت‌های درس تربیت بدنی جهت هرچه بهتر برگزار شدن کلاس‌ها (۱۳-۱۱) همواره توسط محققان متعددی بررسی شده است و نتایج حاکی از آن است که دستیابی و زیبایی‌شناختی و جذابیت محیط (۸)، اصولی مانند جلوه‌نمایی کارهای دانش‌آموزان، قرار دادن زمانی برای بازی، جذاب کردن فضای مدرسه، ایجاد کلاس‌های ورزشی (۱۴، ۱۰) و همچنین آموزش مثبت‌اندیشی توانسته است سرمایه روان‌شناختی و شادزیستی نوجوانان را افزایش دهد (۱۵). شادی می‌تواند سلامت جسمانی و روانی را بهبود بخشد (۱۷، ۱۶). هو^۱ و همکاران (۲۰۰۷)، کالاجا^۲ (۲۰۱۰)، مک کارتی^۳ و همکاران (۲۰۰۸) و مک دونالد^۴ (۲۰۱۰) در پژوهش‌های خود دریافتند که ورزشکاران با میزان ادراک بهتری نسبت به توانایی ورزشی، عزت نفس و کارآمدی بالاتر، لذت ورزشی بیشتری را تجربه می‌کنند (۲۰-۱۸،۸). در مطالعه‌ای آصفی و قنبرپور نصرتی (۱۳۹۷) نشان دادند خانواده می‌تواند نقش مهم و کلیدی الگو، مشوق، حامی و هم‌کنش را در نهادینه کردن فعالیت بدنی در کودکان بازی کند (۲۱). بس^۵ و همکاران (۲۰۱۵) و لیانگ‌هو^۶ و همکاران (۲۰۱۵) به این نتیجه رسیدند که مداخلات باید در ابتدا متمرکز بر افزایش لذت از فعالیت بدنی باشد (۲۳، ۲۲). همچنین خدادادی و همکاران (۱۳۹۶) و داروغه عارفی و همکاران (۱۳۹۵) بیان کردند با شرکت در فعالیت‌های ورزشی، نشاط و شادابی فرد افزایش می‌یابد و زیرمقیاس‌های مشارکت والدین به‌طور مستقیم و غیرمستقیم بر لذت ورزشی تأثیر دارد (۲۵)، غلامی و حسین‌چاری (۱۳۹۰) در پژوهش خود به این نتیجه رسیدند که ابعاد تعامل معلم-دانش‌آموز و انتظارات معلم به‌صورت مستقیم قدرت پیش‌بینی شادمانی را دارند (۲۶). نتایج پژوهش ایزدی و همکاران (۱۳۹۰) حاکی از آن بود که از نظر دانش‌آموزان عوامل اجتماعی - فرهنگی دارای بیشترین و عوامل سازمانی دارای کمترین میزان تأثیر در شاداب‌سازی مدارس و از نظر اولیای مدرسه عوامل کالبدی دارای بیشترین و عوامل آموزشی دارای کمترین میزان تأثیر در شاداب‌سازی مدارس هستند (۲۷). نتایج مطالعه منوچهری و همکاران (۱۳۹۵) حاکی از عدم تأثیر معنادار خودکارآمدی مربیان بر خودکارآمدی دانش‌آموزان، تأثیر مثبت و معنادار خودکارآمدی جسمانی بر لذت‌بخشی فعالیت بدنی

-
1. Hu
  2. Kalaja
  3. McCarthy
  4. Macdonald
  5. Beth
  6. Hu Lyang

دانش‌آموزان و همچنین عدم تأثیر معنادار خودکارآمدی مربیان بر لذت‌بخشی فعالیت بدنی دانش‌آموزان بود (۲۸). ایجاد محیطی بانشاط برای دانش‌آموزان سال‌هاست که به دغدغه جدی سیاستگذاران و برنامه‌ریزان آموزشی تبدیل شده است. این مسئله از نیازهای اساسی دانش‌آموزان در مقاطع مختلف تحصیلی است. آنها از محیط و فضاهای که نشاط و شادابی را القا کند، لذت می‌برند و به دلیل افزایش انگیزه‌ها پیشرفت‌های چشمگیری خواهند داشت (۲۹). تربیت بدنی و ورزش در مدارس می‌تواند با ایجاد محیط و فرصت مناسب، موقعیت‌ها و رقابتی سالم را در این محیط‌ها ایجاد کند و با پاسخگویی به نیازهای اساسی آنان، برنامه‌هایی در قالب استراتژی‌های رشد ارائه دهد، چراکه برنامه‌ریزی در زمینه تربیت بدنی و ورزش به منظور ایجاد انگیزه، علاقه، شادابی و طراوت در جوانان به‌ویژه دانش‌آموزان ضرورتی خاص دارد، بنابراین باید به ورزش مدارس توجه خاصی مبذول شود (۳۰). فعالیت بدنی در زمره رفتارهای مطلوب است و کارکردهای مثبت و گسترده‌ای در جامعه و به‌خصوص برای نوجوانان دارد و برای حفظ نشاط، تندرستی و سلامت آنان امری لازم، حتمی و اجتناب‌ناپذیر است، از این‌رو بررسی عواملی که می‌توانند به نهادینه شدن فعالیت بدنی در دانش‌آموزان کمک کنند، بسیار حائز اهمیت است. نقش‌هایی که خانواده به‌عنوان یک عامل اجتماعی کردن کودکان می‌تواند بازی کند، از همه مهم‌تر به نظر می‌رسد، چراکه بخش زیادی از وقت دانش‌آموزان به‌ویژه در سال‌های اول زندگی آنان در خانواده می‌گذرد. والدین فرصت‌های زیادی برای دادن بازخورد خاص و فوری به فرزندشان دارند (۳۱).

محیط مدرسه محیط پیچیده‌ای است و عوامل متعددی بر دانش‌آموزان در انجام فعالیت‌های بدنی تأثیر دارند (۱). اداره خوب کلاس مهم‌ترین پیش‌نیاز آموزش اثربخش است. این موضوع در کلاس‌ها و برنامه‌های تربیت بدنی و ورزش اهمیت بیشتری دارد، زیرا شرایط این کلاس‌ها با سایر فعالیت‌های آموزشی مدرسه متفاوت است. محیط و فضای آزاد کلاس، میل به حرکت و فعالیت زیاد در شاگردان، وابستگی شدید برنامه به ابزار و امکانات آموزشی خاص شرایط ویژه‌ای را برای معلمان تربیت بدنی به‌وجود می‌آورد (۱۲). دانش‌آموزانی که در تربیت بدنی برای فعالیت‌های خود احساس استقلال کنند، بیشتر به فعالیت‌های بدنی و ورزش روی خوش نشان می‌دهند (۱). زمانی که دانش‌آموزان در فعالیت‌های بدنی مشارکت دارند، برقراری ارتباط با دیگران و تعاملات اجتماعی نقش پررنگ‌تری پیدا می‌کند. به گفته محققان درک صحیح دانش‌آموزان و نگرش صحیح به فعالیت بدنی، از عناصر مهم در ارزیابی موفقیت در درس تربیت بدنی است (۳۱). افلاکی فرد و بزم (۱۳۹۷) مطالعه‌ای با عنوان «تأثیرگذاری فضای آموزشی در شادی و یادگیری دانش‌آموزان» انجام دادند. نتایج بر ارتباط بین نقش عوامل کالبدی و رضایت‌مندی و دلبستگی در

دانش‌آموزان تأکید دارد (۳۲). کلند^۱ و همکاران (۲۰۱۰) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که زیبایی‌شناختی و جذابیت محیط می‌تواند رفتار سلامت افراد را تحت تأثیر قرار دهد و بین گرایش افراد به فعالیت‌های ورزشی و متغیر محیطی مثل زیبایی‌شناختی رابطه مثبتی وجود دارد (۳۳).

در سال‌های اخیر محققان به‌طور گسترده‌ای به بررسی ارتباط انگیزه مشارکت ورزشی، نشاط و شادابی با پیشرفت تحصیلی (۲۴)، مقایسه موقعیت آموزشی درس تربیت بدنی (۳۴، ۳۳، ۲۳)، نوع برنامه‌ریزی ورزشی (۳۵)، تأثیرگذاری فضای آموزشی در شادی و یادگیری (۳۲)، شناسایی مشکلات موجود درس تربیت بدنی مدارس (34)، کاهش گرایش دانش‌آموزان به فعالیت بدنی در مدرسه (۳۶، ۳۷) و ارزشیابی هماهنگ و متمرکز درس تربیت بدنی در مدارس (۳۸) پرداخته‌اند. بنابراین با استناد به تحقیقات ذکر شده و دانش ما پژوهشی به بررسی سنجش عوامل و مؤلفه‌های شاداب‌سازی محیطی و محتوایی فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان نپرداخته است. نداشتن برنامه و الگوهای مناسب شاداب‌سازی محیطی و محتوایی به دلایل مختلف سبب بروز کم‌رنگ‌تر شدن درس تربیت بدنی در مدارس استان کردستان شده است. از این رو با توجه به مطالب بیان شده محقق در پی پاسخگویی به این پرسش است که چه عوامل و مؤلفه‌هایی در شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی مدارس دخترانه و پسرانه مقطع متوسطه دوم استان کردستان از دیدگاه دبیران تربیت بدنی و دانش‌آموزان تأثیر گذارند؟

روش تحقیق

روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی است که به‌صورت میدانی اجرا شد. پس از مشورت با ناظر طرح و براساس اطلاعات موجود تعداد ۴۰۰ دانش‌آموز و معلم تربیت بدنی به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. بدین ترتیب برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد. تمامی دانش‌آموزان (۵۶۱۶۲ نفر) و معلمان استان کردستان (۶۹۶ نفر) از ۱۰ شهر جزء جامعه آماری تحقیق بودند. با توجه به جامعه حجم نمونه آماری برابر است با ۳۸۱ نفر؛ که با احتمال افت نمونه پژوهش، ۴۰۰ دانش‌آموز و معلم تربیت بدنی انتخاب شدند. با توجه به گستردگی و مشکلات اجرای طرح از این ۴۰۰ نفر نمونه، سهم هر شهر ۴۰ نفر؛ ۳۰ دانش‌آموز و ۱۰ معلم تربیت بدنی در نظر گرفته شد. در هر شهر دو مدرسه انتخاب شدند. به‌منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شد که با استفاده از نظرهای خبرگان تهیه و تدوین

1. Cleland

شد. قسمت اول پرسشنامه ویژگی‌های فردی (شامل جنسیت، سن، محل سکونت، میزان تحصیلات، رشته تحصیلی، میزان فعالیت بدنی و میزان استفاده از امکانات محیط‌های ورزشی) افراد نمونه را بررسی می‌کند. قسمت دوم پرسشنامه مشتمل بر ۴۰ سؤال با طیف پنج‌گزینه‌ای است که براساس مقیاس پنج‌ارزشی تنظیم شده است (خیلی زیاد (۵)، زیاد (۴)، متوسط (۳)، کم (۲) و خیلی کم (۱)) و شش مؤلفه دارد (معلم، دانش‌آموز، مدیریت مدرسه، محیط ورزشی، والدین، برنامه‌ریزی و محتوای درسی معلم). پرسشنامه از نوع بی‌نام و سؤالات آن از نوع بسته‌پاسخ است. در ابتدای انجام فرایند طرح پژوهشی، پرسشنامه توسط ناظر و همچنین مسئول امور پژوهشی استان کردستان تأیید شد. همکاران اجرایی طرح در شهرستان‌های استان کردستان از طریق تماس تلفنی با فرایند اجرای طرح آشنایی کامل پیدا کردند و با مراجعه حضوری به مراکز آموزشی و واحدهای تربیت بدنی آموزش و پرورش شهرها انجام گرفته است. پرسشنامه‌ها پس از ارائه توضیحاتی توسط محقق برای آشنایی با هدف پژوهش و نحوه پاسخ به پرسش‌ها در اختیار دانش‌آموزان منتخب قرار گرفت. آزمودنی‌ها محدودیت زمانی برای پاسخگویی به سؤالات نداشتند. پرسشنامه‌های مربوط به صورت هدفمندی بین معلمان تربیت بدنی و دانش‌آموزان به صورت تصادفی نامتناسب توزیع و جمع‌آوری شده است. پرسشنامه پس از تأیید روایی صوری و محتوایی پرسشنامه توسط ۱۵ نفر از استادان دانشگاه، روایی سازه با بهره‌گیری از تحلیل‌های عاملی اکتشافی و تأییدی بررسی شد. تحلیل استنباطی داده‌ها با استفاده از آزمون‌های کولموگروف اسمیرنوف و آزمون‌های t تک‌نمونه‌ای و فریدمن در نرم‌افزار لیزرل^۱ و اس.پی.اس.اس نسخه ۲۱ انجام گرفت.

یافته‌های تحقیق

جدول ۱. توزیع فراوانی و درصد گروه‌های تحقیق را نشان می‌دهد.

جدول ۱. توزیع فراوانی گروه‌های تحقیق

درصد	فراوانی	شاخص	گروه‌های تحقیق
۳۳/۵	۱۳۴		دانش‌آموزان پسر
۳۷/۵	۱۵۰		دانش‌آموزان دختر
۱۲/۸	۵۱		معلمان مرد
۱۶/۲	۶۵		معلمان زن
۱۰۰	۴۰۰		مجموع

1. Liserl
2. SPSS

جدول ۲. پایایی مؤلفه‌ها و پرسشنامه راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی

ردیف	متغیرها	آلفای کرونباخ	وضعیت پایایی
۱	معلم	۰/۸۶	قابل قبول
۲	دانش‌آموز	۰/۸۸	قابل قبول
۳	مدیریت مدرسه	۰/۸۶	قابل قبول
۴	محیط ورزشی	۰/۷۶	قابل قبول
۵	والدین	۰/۸۴	قابل قبول
۶	برنامه‌ریزی و محتوا	۰/۹۳	قابل قبول
۷	راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی	۰/۹۶	قابل قبول

با ملاحظه جدول ۲ مشخص می‌شود که پایایی مؤلفه‌ها و پرسشنامه راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی در حد قابل قبول است. بنابراین از ۴۰ سؤال ماتریس همبستگی گرفته شد و به دلیل همبستگی بسیار پایین سؤالات ۲۵، ۲۷، ۲۸، ۳۰ و ۳۵ با دیگر سؤالات، سؤالات مذکور از فرایند تحلیل عاملی اکتشافی کنار گذاشته شدند.

جدول ۳. نتایج آزمون بارتلت و کیسر - می بر و اوکلین

مقدار	پیش‌فرض
۰/۹۰۴	مقدار کیسر - می بر و اوکلین (کفایت حجم نمونه)
۱۱۷۹۲/۸۱۸	مقدار مجذور کای
۵۹۵	آزمون کرویت بارتلت
۰/۰۰۱	سطح معناداری

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد که تمامی پیش‌فرض‌های مورد نیاز و مربوط به استفاده از روش تحلیل عاملی رعایت شده است. با توجه به مقدار مجذور کای و سطح معناداری ($P < 0/01$ و $X^2 = 11792/818$) نتیجه گرفته می‌شود که بین سؤالات همبستگی وجود دارد. از این رو ادامه و استفاده از سایر مراحل تحلیل عاملی جایز است.

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود روابط تمامی سؤالات با عامل خود با توجه به مقادیر T-value و مقدار $\pm 1/96$ معنادار است.

جدول ۴. روابط سؤالات با مؤلفه‌ها

ردیف	شاخص‌ها	عامل‌ها	میزان رابطه	ضریب تعیین	T-value	نتیجه	
۱	سؤال ۱	معلم	۰/۹۳	۰/۵۸	۱۷/۵۳	تأیید	
۲	سؤال ۲		۰/۸۳	۰/۵۸	۱۷/۴۷	تأیید	
۳	سؤال ۳		۰/۸۶	۰/۷۴	۲۰/۸۴	تأیید	
۴	سؤال ۴		۰/۸۳	۰/۴۴	۱۴/۵۴	تأیید	
۵	سؤال ۵		۰/۸۶	۰/۴۷	۱۸/۱۵	تأیید	
۶	سؤال ۶		۰/۸۴	۰/۶۴	۱۸/۷۳	تأیید	
۷	سؤال ۷		۰/۸۳	۰/۵۴	۱۶/۵۵	تأیید	
۸	سؤال ۸	دانش‌آموز	۰/۷۱	۰/۵۲	۱۶/۱۳	تأیید	
۹	سؤال ۹		۰/۷۸	۰/۵۶	۱۶/۹۳	تأیید	
۱۰	سؤال ۱۰		۰/۷۲	۰/۴۶	۱۴/۸۰	تأیید	
۱۱	سؤال ۱۱		۰/۶۸	۰/۴۰	۱۳/۵۲	تأیید	
۱۲	سؤال ۱۲		۰/۸۰	۰/۵۶	۱۷/۰۷	تأیید	
۱۳	سؤال ۱۳		۰/۸۴	۰/۴۷	۱۵/۲۷	تأیید	
۱۴	سؤال ۱۴		۰/۷۳	۰/۴۱	۱۴/۰۳	تأیید	
۱۵	سؤال ۱۵	مدیریت	۰/۹۰	۰/۵۹	۱۷/۸۶	تأیید	
۱۶	سؤال ۱۶	مدرسه	۰/۷۷	۰/۵۰	۱۵/۹۵	تأیید	
۱۷	سؤال ۱۷	محیط	۱	۰/۶۲	۱۸/۴۸	تأیید	
۱۸	سؤال ۱۸		۰/۸۶	۰/۴۷	۱۵/۲۵	تأیید	
۱۹	سؤال ۱۹		۰/۷۸	۰/۳۱	۱۱/۵۶	تأیید	
۲۰	سؤال ۲۰		۱	۰/۶۷	۱۹/۱۲	تأیید	
۲۱	سؤال ۲۱		ورزشی	۰/۹۹	۰/۶۳	۱۸/۳۰	تأیید
۲۲	سؤال ۲۲		والدین	۱	۰/۶۷	۱۸/۷۴	تأیید
۲۳	سؤال ۲۳			۰/۹۰	۰/۶۹	۱۹/۲۵	تأیید
۲۴	سؤال ۲۴	۰/۸۴		۰/۵۸	۱۶/۹۰	تأیید	
۲۶	سؤال ۲۵	۰/۷۱		۰/۳۷	۱۳/۲۵	تأیید	
۲۹	سؤال ۲۶	۰/۷۶		۰/۳۷	۱۳/۱۰	تأیید	
۳۱	سؤال ۲۷	برنامه‌ریزی و محتوا		۰/۸۱	۰/۴۶	۱۵/۱۲	تأیید
۳۲	سؤال ۲۸			۰/۹۲	۰/۵۹	۱۷/۹۰	تأیید
۳۳	سؤال ۲۹		۹۴۰	۰/۵۱	۱۶/۲۱	تأیید	
۳۴	سؤال ۳۰		۰/۸۳	۰/۴۸	۱۵/۴۶	تأیید	
۳۶	سؤال ۳۱		۱	۰/۶۰	۱۸/۲۰	تأیید	

جدول ۴. روابط سؤالات با مؤلفه‌ها

ردیف	شاخص‌ها	عامل‌ها	میزان رابطه	ضریب تعیین	T-value	نتیجه
۳۷	سؤال ۳۲		۰/۹۵	۰/۶۸	۱۹/۹۲	تأیید
۳۸	سؤال ۳۳	برنامه‌ریزی و	۱	۰/۷۴	۲۱/۳۱	تأیید
۳۹	سؤال ۳۴	محتوا	۰/۸۷	۰/۵۹	۱۷/۸۴	تأیید
۴۰	سؤال ۳۵		۰/۹۳	۰/۶۵	۱۹/۲۶	تأیید

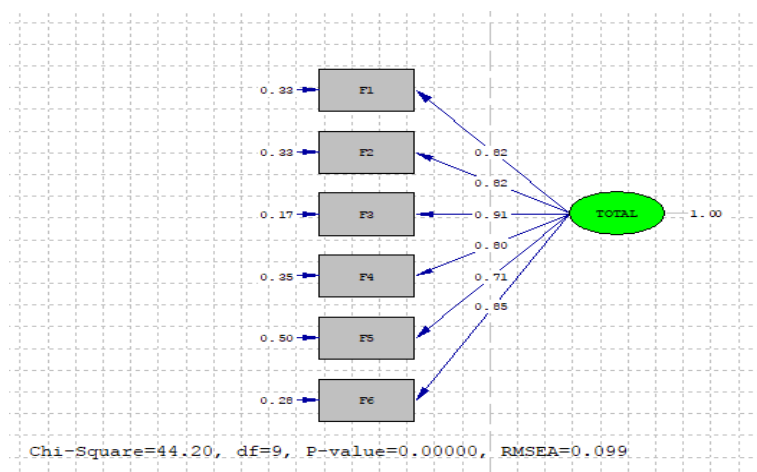
* ملاک معناداری $\pm 1/96$ است.

آزمون خوبی (نیکویی) برازش مدل پرسشنامه راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی در آزمون خوبی برازش، تناسب مجموعه داده‌ها بررسی می‌شود که با توجه به جدول ۵ شاخص‌های آزمون خوبی برازش تناسب مدل را تأیید کردند. بنابراین مدل پرسشنامه راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی از لحاظ شاخص‌های برازش، مناسب است.

1. Goodness of Fit statistic
3. Root mean square Error of Approximation (RMSEA)
4. Parsimony Normed Fit Index (PNFI)
5. Parsimony Goodness of Fit Index (PGFI)
6. Normed Fit Index (NFI)
7. Non-Normed Fit Index (NNFI)
8. Comparative Fit Index (CFI)
9. Incremental Fit Index (IFI)
10. Relative Fit Index (RFI)
11. Goodness of Fit Index (GFI)
12. Adjusted Goodness of Fit Index (AGFI)

جدول ۵. نتایج آزمون خوبی برازش تناسب مجموعه داده‌های مدل پرسشنامه راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی

نتیجه	مقدار	ملاک	اختصار شاخص	شاخص‌های برازش
تأیید	۴/۹۱	زیر ۳ (بعضی منابع تا ۵)	X^2/df	مقتصد
تأیید	۰/۰۹۹	زیر ۰/۰۸ (بعضی منابع تا ۰/۱)	RMSEA ³	
عدم تأیید	۰/۵۸	بالای ۰/۹۰	PNFI ⁴	تطبیقی (نسبی)
عدم تأیید	۰/۴۰	بالای ۰/۹۰	PGFI ⁵	
تأیید	۰/۹۷	بالای ۰/۹۰	NFI ⁶	مطلق
تأیید	۰/۹۶	بالای ۰/۹۰	NNFI ⁷	
تأیید	۰/۹۸	بالای ۰/۹۰	CFI ⁸	
تأیید	۰/۹۸	بالای ۰/۹۰	IFI ⁹	
تأیید	۰/۹۸	بالای ۰/۹۰	RFI ¹⁰	مطلق
تأیید	۰/۹۸	بالای ۰/۹۰	GFI ¹¹	
عدم تأیید	۰/۸۵	بالای ۰/۹۰	AGFI ¹²	

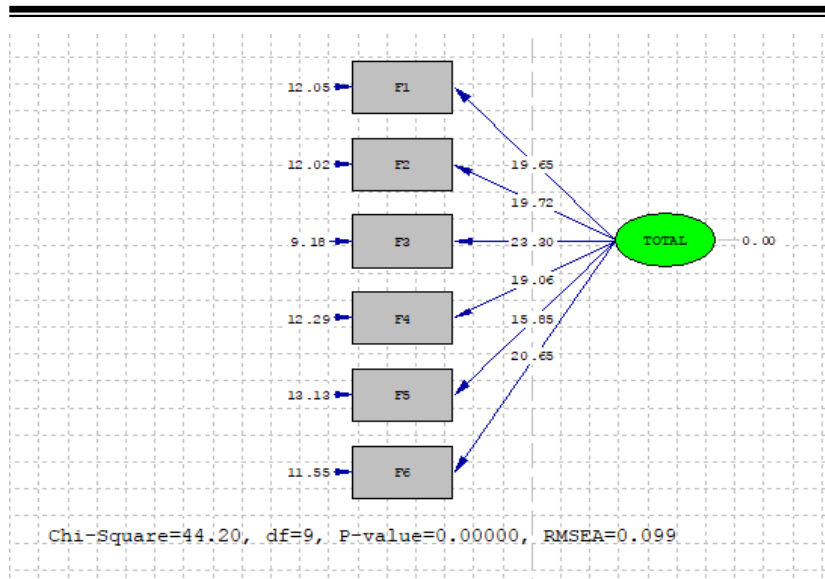

شکل ۱. مدل اندازه‌گیری راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی در حالت استاندارد

۱.ر.ک:

39. Hooman HA S. Structural Equation Modeling Using LISREL Software. Persian) nel, editor. Tehran, 2015.

40. Kalantari KH. Structural Equation Modeling in Socio-Economic Research (In Persian) Tehran, Saba Culture; 2010

شکل ۲. مدل اندازه‌گیری راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی در حالت معناداری

در خصوص چگونگی وضعیت مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی، با توجه به نتایج جدول ۶ مشخص می‌شود که اختلاف معناداری بین میانگین‌های مشاهده‌شده مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی ($t=20/85, P<0/01$) وجود دارد.

جدول ۶. نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای در خصوص اختلاف میانگین‌ها

ردیف	مفهوم	میانگین فرضی	میانگین و انحراف استاندارد مشاهده‌شده	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی	۳	$3/84 \pm 0/80$	۲۰/۸۵	۳۹۹	۰/۰۰۱

همچنین در خصوص چگونگی وضعیت مؤلفه‌های مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی، با توجه به نتایج جدول ۷ مشخص می‌شود که اختلاف معناداری بین میانگین‌های مشاهده‌شده مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی وجود دارد. بالاترین میانگین به مؤلفه والدین و کمترین میانگین به مؤلفه محیط ورزشی است.

جدول ۷. نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای در خصوص اختلاف میانگین‌ها

ردیف	مؤلفه‌های مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی	میانگین فرضی	میانگین و انحراف استاندارد مشاهده‌شده	t آماره	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	معلم	۳	$3/93 \pm 0/94$	۱۹/۹۴	۳۹۹	۰/۰۰۱
۲	دانش‌آموز		$3/92 \pm 0/82$	۲۲/۵۸	۳۹۹	۰/۰۰۱
۳	مدیریت مدرسه		$3/86 \pm 0/92$	۱۸/۷۵	۳۹۹	۰/۰۰۱
۴	محیط ورزشی		$3/58 \pm 1/08$	۱۰/۷۵	۳۹۹	۰/۰۰۱
۵	والدین		$4/01 \pm 1/01$	۲۰/۰۲	۳۹۹	۰/۰۰۱
۶	برنامه‌ریزی و محتوا		$3/72 \pm 0/92$	۱۵/۶۸	۳۹۹	۰/۰۰۱

نتایج جدول ۸ نشان می‌دهد که اختلاف معناداری بین میانگین‌های مشاهده‌شده و مؤلفه‌های راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی (به تفکیک گروه‌های تحقیق) وجود دارد. توجه به میانگین‌ها نشان می‌دهد که میانگین مقیاس در معلمان زن نسبت به معلمان مرد بالاتر است، این در حالی است که میانگین مقیاس مذکور در دانش‌آموزان پسر از هم‌تایان دختر بالاتر است.

جدول ۸. نتایج آزمون t تک‌نمونه‌ای در خصوص اختلاف میانگین‌ها

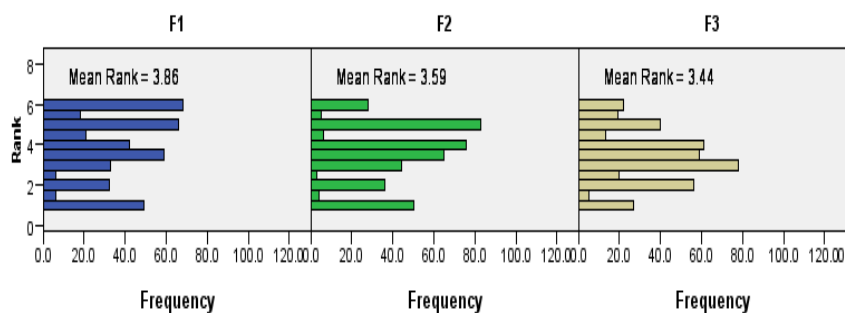
ردیف	گروه‌های تحقیق	میانگین فرضی	میانگین و انحراف استاندارد مشاهده‌شده	t آماره	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	دانش‌آموزان پسر		$3/94 \pm 0/69$	۱۵/۷۴	۱۳۳	۰/۰۰۱
۲	دانش‌آموزان دختر	۳	$3/89 \pm 0/77$	۱۴/۲۲	۱۴۹	۰/۰۰۱
۳	معلمان مرد		$3/41 \pm 0/89$	۳/۷۱	۶۴	۰/۰۰۱
۴	معلمان زن		$3/96 \pm 0/91$	۷/۵۷	۵۰	۰/۰۰۱

در بررسی اولویت‌بندی مؤلفه‌های مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی نتایج جدول ۹ نشان داد که اختلاف معناداری بین میانگین رتبه‌های اولویت‌بندی مؤلفه‌های مقیاس موانع مشارکت ($x^2=146/82, P \leq 0/01$) وجود دارد. بالاترین میانگین رتبه مربوط به مؤلفه والدین (۴/۱۰) و پایین‌ترین رتبه مربوط به مؤلفه محیط ورزشی (۲/۸۶) است.

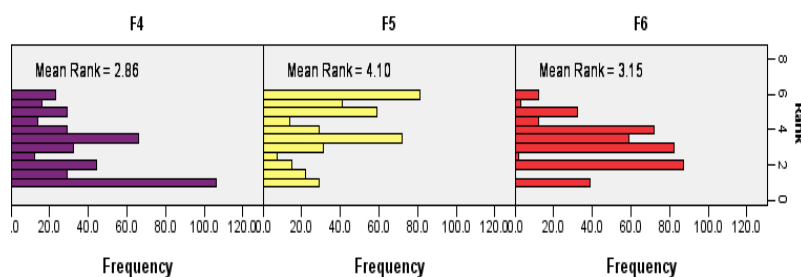
جدول ۹. نتایج آزمون فریدمن در خصوص اولویت‌بندی مؤلفه‌های مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی

ردیف	اولویت‌بندی مؤلفه‌های مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی	میانگین رتبه	تعداد	خی - دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۱	معلم (اولویت دوم)	۳/۸۶				
۲	دانش‌آموز (اولویت سوم)	۳/۵۹				
۳	مدیریت مدرسه (اولویت چهارم)	۳/۴۴	۴۰۰	۱۴۶/۸۲	۵	۰/۰۰۱
۴	محیط ورزشی (اولویت ششم)	۲/۸۶				
۵	والدین (اولویت اول)	۴/۱۰				
۶	برنامه‌ریزی و محتوا (اولویت پنجم)	۳/۱۵				

در شکل‌های ۳ الف و ب نمودار توصیفی هر کدام از مؤلفه‌ها را مشاهده می‌کنید.

شکل ۳ الف. میانگین رتبه‌ها

شکل ۳ ب. میانگین رتبه‌ها

نکته مهم این است که آزمون فریدمن وجود تفاوت بین میانگین رتبه‌ها را نشان می‌دهد، اما نمی‌گوید که کدامیک از گروه‌های شش‌گانه دارای تفاوت بین میانگین رتبه هستند. برای پاسخ به نکته مذکور، از

آزمون ویلکاکسون و البته با اصلاح خطای نوع اول به روش بنفرونی کمک گرفته می‌شود. تعداد قیاس‌ها برابر با ۱۵ است و آلفای جدیدی برابر با ۰/۰۰۳۳ به دست آمد. با آلفای ۰/۰۰۳۳ بین مؤلفه‌های معلم با دانش‌آموز، معلم با والدین و دانش‌آموز با محیط مدرسه تفاوت معنادار وجود نداشت. همچنین طبق نتیجه ضریب دبلیو کندال (جدول ۱۰)، اندازه اثر برابر با ۰/۰۷۳ بود. اندازه اثر به دست آمده (۰/۰۷۳) با معیارهای ۰/۲ (اثر کم)، ۰/۵ (اثر متوسط) و ۰/۸ (اثر زیاد) به صورت خیلی کم تفسیر می‌شود.

جدول ۱۰. اندازه اثر

تعداد	ضریب دبلیو کندال	آماره خی-دو	درجه آزادی	سطح معناداری
۴۰۰	۰/۰۷۳	۱۴۶/۷۲	۵	۰/۰۰۱

در خصوص مقایسه اولویت‌های مؤلفه‌های شش‌گانه با توجه به گروه‌های تحقیق، نتایج جدول ۱۱ نشان داد که والدین در بین چهار گروه تحقیق دارای رتبه اول هستند. در رتبه‌های دوم، سوم و ششم هم هیچ‌گونه تفاوتی بین گروه‌های تحقیق وجود ندارد. در مؤلفه مدیریت مدرسه رتبه معلمان زن پنجم شده و در مؤلفه برنامه‌ریزی و محتوا دارای رتبه سوم هستند.

جدول ۱۱. مقایسه اولویت‌های مؤلفه‌های شش‌گانه با توجه به گروه‌های تحقیق

ردیف	مؤلفه‌ها	رتبه دانش‌آموزان	رتبه دانش‌آموزان	رتبه معلمان مرد	رتبه معلمان زن
۱	معلم	دوم	پسر	دوم	زن
۲	دانش‌آموز	سوم	دختر	سوم	سوم
۳	مدیریت مدرسه	چهارم	چهارم	چهارم	پنجم
۴	محیط ورزشی	ششم	ششم	ششم	ششم
۵	والدین	اول	اول	اول	اول
۶	برنامه‌ریزی و محتوا	پنجم	پنجم	پنجم	سوم

1. Bonferroni

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از اجرای پژوهش سنجش راه‌های شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان استان کردستان بود. نتایج به‌دست‌آمده از اولویت‌بندی مؤلفه‌ها در تجزیه و تحلیل داده‌ها مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی نشان داد که به‌ترتیب والدین (۴/۱۰ درصد)، معلم (۳/۸۶ درصد)، دانش‌آموز (۳/۵۹ درصد)، مدیریت مدرسه (۳/۴۴ درصد)، برنامه‌ریزی و محتوا (۳/۱۵ درصد) و محیط ورزشی (۲/۸۶ درصد) در اولویت اول تا ششم قرار گرفتند. اولین عامل تأثیرگذار و مهم بر مشارکت و تداوم فعالیت‌های بدنی در بین دانش‌آموزان حمایت والدین به‌شمار می‌رود. حمایت والدین در قالب مسائل مهمی از جمله حمل‌ونقل ارائه اطلاعات و کمک‌های آموزشی، در اختیار قرار دادن زمانی برای بازی و دادن بازخورد و ارتباط با معلم تربیت بدنی در حین فعالیت فرزند خود، خرید تجهیزات ورزشی، حمایت عاطفی بیان می‌شود. افزایش آگاهی، مشارکت و ارتباط والدین در فعالیت‌های ورزشی، تشویق دانش‌آموزان به‌سوی ورزش از سوی والدین می‌تواند شادی و نشاط دانش‌آموزان را در مدرسه و خارج از مدرسه فراهم سازد. این عامل هم‌سو با دیدگاه داروغه عارفی و همکاران (۱۳۹۵)، آصفی و قنبرپورنصرتی (۱۳۹۷) و مورا کولتر و همکاران (۲۰۱۹) است (۲۵، ۲۱). دومین عامل معلم درس تربیت بدنی است که نقش مهمی در مشارکت افراد در فعالیت‌های ورزشی دارد، علاوه‌بر مهارت و تخصص و هنر معلمی، وضعیت ظاهری، احساس زنده‌دلی، شادابی و فعال بودن، مشارکت معلم تربیت بدنی در تمرینات دانش‌آموزان، ورزشکار بودن و داشتن تناسب‌اندام و انگیزه‌ی قوی معلم تربیت بدنی در تدریس نقش بسزایی را در شادی و نشاط دانش‌آموزان ایفا می‌کنند. در این زمینه شیرانی و نادری (۱۳۹۵)، نادریان جهرمی و همکاران (۱۳۹۳)، قاسمی و همکاران (۱۳۹۷) و متیو دومویل و همکاران (۲۰۱۸) توافق نظر دارند (۴۳-۴۱، ۶). سومین عامل دانش‌آموزان، یکی از ارکان مهم آموزش و پرورش و تشکیل مدارس هستند. آگاهی آنها از نگرش‌ها و درک از خود کمک بهینه‌ای در شناسایی شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی به‌شمار می‌رود که این مهم از طریق نگرش مثبت دانش‌آموزان به محیط اجرای فعالیت‌های ورزشی، شرکت در ورزش‌های گروهی، ارتباط دانش‌آموز با معلم و ارتباط دانش‌آموز با سایر دانش‌آموزان و ... میسر می‌شود. این عامل با نتایج غلامی و حسین‌چاری (۱۳۹۰) و متیو دومویل و همکاران (۲۰۱۸) همخوانی دارد (۲۶، ۶). مدیریت مدرسه در اولویت چهارم قرار دارد. ادراک مدیران نسبت به جایگاه درس تربیت بدنی حائز اهمیت است. تأکید و توجه بیشتر به فعالیت‌های ورزشی در برنامه‌های درسی مدرسه (حمایت‌های مدیر از فعالیت‌های ورزشی)، بسترسازی مناسب برای وارد ساختن بعضی از رشته‌های ورزشی در مدارس که مورد علاقه دانش‌آموزان

است، مشارکت مدیر در فعالیت‌های ورزشی مدرسه و ارتباط با دانش‌آموزان در برگزاری فعالیت‌های ورزشی، گنجاندن برنامه‌های مفید و مفرح در زنگ تفریح مانند بازی‌های سنتی و خلاقانه، گنجاندن و اجرای ورزش‌های مهیج و شاداب در مدرسه (ایروبیک، اسکیت، شنا و ...) می‌تواند از راهکارهای شادی و نشاط دانش‌آموزان در درس تربیت بدنی در مدرسه محسوب شود که این مسئله مهم خود سبب نگرش و دیدگاه مثبت دانش‌آموزان به تربیت بدنی و امور مربوط به مدرسه و جلوگیری از بی‌تفاوتی دانش‌آموزان می‌شود. همچنین موجب می‌شود تا دانش‌آموزان خود پیشنهادها و راهکارهای اساسی را به مدرسه ارائه کنند. برنامه‌ریزی و محتوای ورزشی در اولویت پنجم قرار دارد. در برنامه‌ریزی آموزشی نظام‌های مختلف، راهکارهایی به‌منظور شادابی و نشاط دانش‌آموزان طراحی و تنظیم می‌شود، به‌طور عملی آشکار است که دانش‌آموزان بیشتر، تمایل به انجام فعالیت براساس نیازها و علایق خود دارند تا آنچه در کتاب یا دستورالعمل‌ها تدوین شده است. صاحب‌نظران به این مسئله باید دقت داشته باشند که دو ساعت درس تربیت بدنی (میزان وقت مثبت در کلاس ۱:۱۵) نمی‌تواند بازخورد مثبتی را در یادگیری مهارت‌ها، ارزشیابی متنوع و متناسب با توان و علاقه دانش‌آموزان، داشتن طرح و برنامه متنوع و پویا برای جلسات فعالیت‌های بدنی، آشنا ساختن دانش‌آموزان با اصول بهداشت و تغذیه ورزشی، آناتومی و عملکرد حرکات بدن، اصول پایه تمرین‌های آمادگی جسمانی، اصول بهداشت و سلامت جسمانی، اصول حفظ وضعیت بدنی مناسب، استفاده از ابتکارات و خلاقیت خود دانش‌آموزان در برگزاری جلسات فعالیت‌های ورزشی مدرسه، دادن بازخورد مثبت به دانش‌آموزان در هر جلسه، برگزاری منظم مسابقات ورزشی در مدرسه داشته باشد و در برنامه‌های آتی مسئولان و ذی‌نفعان، امیدواریم مدنظر قرار گیرد. وود^۱ (۲۰۱۵) در پژوهش خود بر این نکته تأکید می‌کند که درس تربیت بدنی مدارس باید مبتنی بر نشاط بیشتر باشد و از فضای درسی فاصله بگیرد و به بازی و سرگرمی نزدیک شود. بدیهی است که هرچه از فضای رسمی درسی به فضای تفریح نزدیک شویم، اثربخشی درس تربیت بدنی در مدارس بیشتر خواهد شد (۷). از مهم‌ترین فضاها و محیط‌های ورزشی در مدرسه، حیاط مدرسه است که توجه خاصی به این موضوع جهت شاداب کردن دانش‌آموزان در فعالیت‌های ورزشی نشده است. در محیط ورزشی مدرسه با توجه به شرایط آب‌وهوای مختلف فقط می‌توان دانش‌آموزان را به بازی‌ها و تفریحات مورد علاقه آنها سرگرم کرد و آموزش مهارت‌های ورزشی که در برنامه‌ریزی‌های گوناگون به آن پرداخته‌اند، عملاً جای ندارد یا قابل اجرا نیست.

---

1. Wood

محیط مدرسه به‌عنوان یکی از مهم‌ترین فضاهای شکل‌دهنده رفتار دانش‌آموزان می‌تواند سهم شایان توجهی در ایجاد شادی در درون مدرسه و تسری آن به جامعه داشته باشد. هرچه محیط ورزشی مدرسه جذابیت بیشتری داشته باشد، به افزایش شادی دانش‌آموزان بیشتر کمک می‌کند. این نتیجه در مطالعه افلاکی‌فرد و بزم (۱۳۹۷) دیده می‌شود (۲۲). ورزش به‌عنوان پدیده پیچیده اجتماعی در سال‌های اخیر مورد توجه محققان قرار گرفته است، به‌طوری‌که ورزش‌های تفریحی به شیوه‌های استاندارد به‌منظور ارتقای سلامت فردی و کیفیت زندگی تبدیل شده‌اند (۴۴). یافته‌های تحقیق نشان داد بین استفاده از امکانات ورزشی با ورزش منظم رابطه معناداری وجود دارد و این نتیجه با تحقیق مجیدی و همکاران (۱۳۹۴) کلند و همکاران (۲۰۱۰) همسوست (۳۳، ۱۰). با توسعه امکانات ورزشی از جمله اماکن ورزشی مطلوب و مناسب از نظر فضا‌سازی و زیباسازی، استفاده از وسایل ورزشی پیشرفته و مناسب سبب افزایش فعالیت ورزشی می‌شود. نتایج به‌دست‌آمده دلالت بر این موضوع دارد که ورزش و فعالیت‌های بدنی منظم و سازمان‌یافته، عامل مؤثری در توسعه سلامتی و نشاط و شادابی تمام اقشار جامعه است؛ شادابی و نشاط نوجوانان که قشر عظیمی از جامعه را تشکیل می‌دهند، تضمین‌کننده سلامت روانی جامعه آتی خواهد بود (۴۵). همچنین نتایج پژوهش نشان داد بین استفاده از امکانات ورزشی با ورزش منظم (دانش‌آموزان دختر) رابطه معناداری وجود دارد، که این نتیجه با نتایج تحقیق یوسفی و بدری‌آذرین (۴۶) همسوست. دسترسی به شرایط محیطی مناسب، حمایت دوستان از فعالیت‌های جسمانی و احساس خودکارآمدی برای انجام فعالیت‌های جسمانی از تعیین‌کننده‌های معنادار برای انجام فعالیت‌های جسمانی در اوقات فراغت دختران نوجوان است (۴۶). از نتایج دیگر تحقیق تفاوت معنادار بین مقیاس راه‌های شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی براساس گروه‌های تحقیق بود که این نتیجه با نتایج تحقیق جعفری و همکاران (۱۳۸۷)، جعفری و طالب‌زاده (۱۳۸۹)، ولک^۱ (۲۰۰۸)، خدادادی و همکاران (۱۳۹۶)، لیانگ‌هو و همکاران (۲۰۱۵)، بس و همکاران (۲۰۱۵)، جوان و همکاران (۱۳۹۷) و متیو دومویل و همکاران (۲۰۱۸) همخوانی دارد (۴۸، ۴۷، ۲۲، ۶، ۱). این نتیجه بیانگر ارتباط سازنده معلم و دانش‌آموز و تأثیرپذیری دانش‌آموزان از رفتار معلمان ورزش خود است. بنابراین روابط بین‌فردی و درک دانش‌آموزان از رفتار معلم در کلاس از عوامل مهم و تعیین‌کننده شاداب‌سازی فعالیت‌های ورزشی به‌شمار می‌رود. فعالیت‌های ورزشی فرصتی ایجاد می‌کند که افراد با تعامل یکدیگر هدف‌ها را مشخص کنند و وظیفه‌ای را به عهده بگیرند و از نتیجه

---

1. Wolk

کار گروهی بهره‌مند شوند (۴۹). از ضروری‌ترین نیازهای بشر آرامش خاطر، احساس امنیت، شادابی و نشاط است و ورزش از راه‌های دستیابی به این امر مهم است (۴۹). احساس شادی از یک سو انسان را برای زندگی بهتر و بازدهی بیشتر آماده می‌کند و از طرفی به دلیل ویژگی مسری بودن آن، بستگی‌های فرد را با محیط گسترده می‌کند (۵۰). عدم همکاری بعضی مدیران شهرستان‌ها به منظور توزیع پرسشنامه‌ها در بین دانش‌آموزان از موانع کار بود که با همکاری کارشناس تربیت بدنی ادارات آموزش و پرورش انجام گرفت. به پژوهشگران در انجام پژوهش‌های آینده پیشنهاد می‌شود به بررسی تأثیر راه‌های شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی دانش‌آموزان بر روی عوامل عملکردی و ثبات شخصیتی بپردازند. در پایان با توجه به اهمیت شادی و نشاط دانش‌آموزان به عنوان سرمایه ارزشمند جامعه آتی پیشنهاد می‌شود مدیران آموزش و پرورش به منظور افزایش فعالیت بدنی دانش‌آموزان زمینه‌های نشاط و شاداب‌سازی را در درس تربیت بدنی فراهم سازند و با توجه به اینکه بخش شایان توجهی از زمان دانش‌آموزان در مدرسه سپری می‌شود و لازم است برای توأم کردن این زمان با شادی بیشتر، شاداب‌سازی محتوایی و محیطی فعالیت‌های ورزشی مورد توجه بیشتری قرار گیرند.

تشکر و قدردانی

مقاله حاضر برگرفته از طرح پژوهشی آموزش و پرورش استان کردستان با کد: ۱۰/۹۷ است. از تمامی آزمودنی‌های حاضر در پژوهش و همکارانی که ما را در انجام این مطالعه یاری رساندند، کمال تقدیر و تشکر را داریم.

منابع و مآخذ

1. Joun M, Badri Azin Y, Jaafari S & Akbari B. A Comparison of the Perspective of Educators and Students on Social Support Behavior and its Components and the Effectiveness of Physical Education Classes. *Physiology and Management Research in Sport*, 2018; 10(2): 83-99. (In Persian)
2. Layne TE, Hastie PA. Analysis of teaching physical education to secondgrade students using sport education. *Sport Education Journal*, 2014; 28(7): 1-15.
3. Coulter M, McGrane B & Woods C. PE should be an integral part of each school day': parents' and their children's attitudes towards primary physical education. *International Journal of Primary, Elementary and Early Years Education*, 2019; 1-17.
4. Røset L, Green K & Thurston M. Norwegian youngsters' perceptions of physical education: exploring the implications for mental health. *Sport, Education and Society*, 2019; 1-13.

5. Khodadadi MR, Najde rahmati B & Friedafih M. The Relationship between Sport Participation Motivation, Vitality, and Happiness with Academic Achievement in Bonab County High School Male Students. *Research in Educational Sport*, 2017; 13:155-174. (In Persian)
6. Domville M , Watson PM, Richardson D & Fisher Graves LE. Children's perceptions of factors that influence PE enjoyment: a qualitative investigation. *Physical Education and Sport Pedagogy*, 2018; 1-13.
7. Wood C, Hall K Physical education or playtime: which is more effective at promoting physical activity in primary school children? *BMC Research Notes*, 2015; 8(1): 12- 28.
8. Hu L, Motl RW, McAuley E, & Konopack JF. Effects of SelfEfficacy on Physical Activity Enjoyment in College-Aged Women. *International Journal of Behavioral Medicine*, 2007; 14(2): 92-96.
9. Kioslosky JL. Happiness, How are environment affects our well-being and performance. (2002), From:<http://www.clearing house Mwsc.edu.manuscripts/ 292-asp>.
10. Majidi Ch, Kashif M, Ahadi B & Rasool Azar G. Factors Related to Juicy and Beautifying Sports Facilities on Accommodation Students' Attitude to Physical Activity. *Applied Research in Sport Management*, 014, 3: 29-39. (In Persian)
11. Hezbari K, Ramadaninejad R & Hematinejad MA. Evaluating the Priority of Physical Education Lesson Among Other Middle School Courses. *Sport Management and Development bi-annual*, 2013; 2(3): 73-89. (In Persian)
12. Ramazani Nejad R, Hemmati Nejad MA & Hemmati Nejad M. The Relationship between Self-Efficacy of Teacher Education and Training Classroom Management Methods. *Research in Sport Science*, 2011; 11: 13-26. (In Persian)
13. Ramazani Nejad R, Hemmati Nejad MA, Mohebbi H & Niazi M. Assessing the educational needs of physical education and high school sports. *Research in Sport Science*, 2009; 23: 13-30. (In Persian)
14. Wolk S. Joy in School, The Positive Class room, 2008; 66(1): 8-15.
15. Yekhanizad A, Golmohammadnejad Bahrami GR & Soleimanezhad A. The Effectiveness of Positive Thinking Skills Training on Students' Psychological and Happiness Capital. 2018; 5(4): 135-148. (In Persian)
16. Myers DG. The Funds, Friends, and Faith of Happy People. *American Psychologist*, 2000; 55 (1): 56-67.
17. Peterson C. The future of optimism. *American Psychologist*, 2000; 55 (1): 44-55.
18. Kalaja S, Jaakkola T, Liukkonen J, Watt A. The Role of Gender, Enjoyment, Perceived Physical Activity Competence, and Fundamental Movement Skills as Correlates of the Physical Activity Engagement of Finnish Physical Education Students, *Scandinavian sport studies forum*, 2010;1: 69-87.
19. McCarthy PJ, Jones MV, Clark-Carter D. Understanding enjoyment in youth sport: A developmental perspective. *Psychology of Sport and Exercise*, 2008;9: 142-156.
20. Macdonald DJ. The role of enjoyment, motivational climate, and coach training in promoting the positive development of young athletes, A thesis submitted to the School of Kinesiology and Health Studies in conformity with the requirements for the degree of Doctor of Philosophy Queen's University Kingston, Ontario, Canada. 2010;88-93.

21. Asifi AA, Ghanbarpour Nosrati, A. The role of the family in institutionalizing physical activity in children. *Physiology Research and Management in Sport*, 2018; 10(1): 55-65. (In Persian)
22. Beth A, Lewis DM, Williams AF. Self-efficacy versus perceived enjoyment as predictors of physical activity behavior. *Psychology & Health*, 2015; 18.
23. Hu L, Cheng S, Lu J, Zhu L, Chen L. Self-Efficacy Manipulation Influences Physical Activity Enjoyment in Chinese Adolescents. *Human Kinetics Journals*, 2015
24. Kodadadi MR, Najdrahmati B, Farid Fatih M. The Relationship between Sport Participation Motivation, Vitality, and Happiness with Academic Achievement in Bonab County High School Male Students. *Research in Educational Sport*, 2017; 13: 155-174. (In Persian)
25. DarogehArafi N, Bhralolom H, HosseiniNia R. The Relationship between Parent Participation with Perceived Competence and the Fun of Young Martial Artists. *Journal of Sport Management and Motor Behavior Research*, 2016; 23: 131-141. (In Persian)
26. Golami S, Husseinchari M. Predicting students' happiness based on their perceptions of teacher expectations, teacher interaction, and self-efficacy. *Journal of Teaching and Learning Studies*, 2011; 3(1): 87-109. (In Persian)
27. Aezidi S, Hashemi S, Barzamini L. Investigating the Factors Affecting School Cheerfulness from the Perspective of Students and School Principals: Emphasizing on Cultural Development. *Journal of Socio-Cultural Development Studies*, 2011; 1: 91-118. (In Persian)
28. Manouchehri J, Tajari F, Sami S. Structural Model of the Relationship between Coaching Self-efficacy, Physical Self-efficacy, and Physical Activity Functioning of Students in Physical Education Course. *Sport Management*, 2016; 8(1): 103-120. (In Persian)
29. Salehiomran A, Abedinibeltrak M. The Relationship between Happiness and Academic Achievement of Students in Educational Spaces of Mazandaran Province with Emphasis on the Role of Educational Planning. *Journal of Educational Planning Studies*, 2018; 7(13): 121-145. (In Persian)
30. HemmatiAfif A, Alahi M, Aftakari M, HajiHassani M. Designing and Developing Strategies for Developing Peak Sport Based on Model SWOT. *Studies of physical education and sports science*, 2017; 2(4): 38-55. (In Persian)
31. Shuja K, Farahani A & Alimardani M. Comparison of Perceptions of Parents, Students, Teachers, and Principals on the Position of Education in Schools. *Sport Management*, 2017;9(1): 37-54. (In Persian)
32. Aflakifard H, Bazm G. Influencing the educational environment on students' happiness and learning. *Journal of New Achievements in Humanities Studies*, 2018; 1 (2). (In Persian)
33. Cleland V, Ball K, Hume C, Timperio A, Abbe C, King AC, Crawford D. Individual, social and environmental correlates of physical activity among women living in socioeconomically disadvantaged neighbourhoods. 2010; 70(12): 2011-2018.
34. Abdimogadm S, Ramadannejad R, Pursultanizarndi H. A Comparison of the Educational Position of the Training Course from the Perspectives of Principals, Teachers, Parents, and

- High School Students. *Physiology Research and Management in Sport*, 2018; 10 (1): 129-143. (In Persian)
35. Dana A, Hamzasbzi A, Gozalzada A. The Impact of Sport Planning on Social and Adaptive Performance of High School Girls. *Sport Management Studies*. 2017; 42: 73-90. (In Persian)
36. Nastaranbrojani A, Nastaranbrojani A, Honari H. Identifying the Problems of Isfahan Schools of Physical Education and Comparing the Principles of Isfahan Schools of Education, Experts and Teachers. *New Approaches to Sport Management*, 2018; 4 (14): 83-94. (In Persian)
37. Kishtidar M, Shje K, Rohibahloli ahmadi S, Fatemizadeh S. Identifying Experts 'Mental Patterns of Students' Decline in Physical Activity at School (Using Q Methodology). *Applied Research in Sport Management*, 2018; 1(25): 11-22. (In Persian)
38. Taslimi Z, Baboie H. Establishing a Coordinated and Focused Evaluation of School Education Course: A Qualitative Study. *Research in Educational Sport*, 2018; 14: 45-66. (In Persian)
39. Hooman H. *Structural Equation Modeling Using LISREL Software*. 6nd ed Tehran, Samt; 2015. (In Persian)
40. Kalantari KH, *Structural Equation Modeling in Socio-Economic Research*. Tehran, Saba culture; 2010. (In Persian)
41. Shirani M, Nadi MA. Structural Patterns of the Relationship between Knowledge Strategies and Individual and Organizational Learning Capacity among Physical Education Teachers. *Sport Management Studies*, 2016; 36:113-130. (In Persian)
42. Nadrianjahromi M, Alimohammadi R, Hojjatmogadm M. Investigating the Factors Affecting the Discipline of Physical Education Classes in Schools from the Perspective of Physical Education Teachers. *Sport Management Studies*, 2013; 26: 59-70. (In Persian)
43. Qasemi A, Kadivar P, Krametti H, Arabzada M. Validity and Reliability of Teacher Self-efficacy Questionnaire. *Research in classroom and virtual learning*, 2018; 2 (22): 81-94. (In Persian)
44. Saffari M, & Qareh MA. Identifying and Ranking Environmental Factors Affecting the Fun of Iranian Leisure Sports. *Sport Management*, 2016; 8(1): 51-68. (In Persian)
45. Hosseininia R, Khodaverdi F, Daroukeh Arefi N. The Influence of Sport Friendship Quality on the Fun and Commitment of Sporting Youth Soccer. *Studies in Sport Psychology*, 2014; 10: 113-126. (In Persian)
46. Yousefi S & Badri Azarine Y. Determining the Conceptual and Qualitative Components of Elementary School Wall Paintings and Writings in Teaching and Motivating Students to Mobility and Exercise. *Sport Management Studies*, 2018;49: 95-114. (In Persian)
47. Jafari P, Talib Zadeh F. Providing a Model for Joy and Happiness in Tehran's Elementary Schools. *Educational Leadership and Management Journal of Islamic Azad University of Garmsar Branch*, 2010; 4(4): 9-32. (In Persian)
48. Jafari A, Siyadat A, Bahadorn N. Investigating Factors Affecting School Vitality, *New Educational Thoughts*, 2008; 1 & 2: 31-44. (In Persian)

-
49. Hosseinpour A & Kashif MM. Comparison of general health of active and inactive male students of Urmia secondary schools, *Studies in Sport Psychology*, 2012; 1: 1-6. (In Persian)
  50. Afshani AR. Investigation of social vitality among Yazdian youth and its related factors. *Journal of Social Analysis*, 2013; 4/64: 3-27. (In Persian)

An Evaluation of the Methods of Content and Environment Happiness of Physical Activities in Students of Kurdistan Province

Soheila Minaei¹- Hossein Poursoltani Zarandi ^{*2}

1. MSc of Physical Education, Marivan Physical Education Instructor, Marivan, Iran
2. Associate Professor of Sport Management, Payame Noor University, Tehran, Iran

(Received: 2019/11/30; Accepted: 2020/02/03)

Abstract

The aim of this study was to evaluate the methods of content and environment happiness of students' physical activities in Kurdistan province. The statistical population of this study consisted of all secondary school students and physical education teachers in Kurdistan province. 400 questionnaires were collected. A researcher-made questionnaire consisting of 40 items was used to collect data. It consisted of 6 components: teacher, student, school management, sport environment, parenting, and planning and content. Questionnaires were purposively distributed among physical education teachers and randomly among students. Descriptive statistics, exploratory and confirmatory factor analyses, Kolmogorov-Smirnov test, one-sample t test and Friedman test were used for data analysis. The reliability coefficient of the questionnaire was 0.96. The results of factor analysis of the items accounted for 68.312% of the total variance. Regarding the construct validity, based on the relationships and T-value, all items had significant relationships with the factors and could be good predictors of their own factors. The indices of X^2 / df ratio (4.91), RMSEA = 0.099, NNFI = 0.96, CFI = 0.98 and GFI = 0.98 confirmed the model fit. The reliability coefficient of the questionnaire was 0.96. The research method was descriptive-correlation and the study was conducted as a field. Based on the results, the 'parenting' component ranked first among the four research groups. There were no differences among the research groups in the second, third and sixth ranks. In the 'school management' component, female teachers ranked fifth, and they ranked third in the 'planning and content' component. It is suggested that education managers lay the groundwork for students' happiness and joy in physical education courses to increase their physical activity.

Keywords

Happiness, physical activity, physical education, school, students.

---

* Corresponding Author: Email: hpszarandi@gmail.com ;Tel: +989123713732